

LINGUISTIC AND LEGAL IMPLICATIONS OF THE UNION OF TRANSILVANIA: NEW LATIN WORDS IN THE WORKS OF THE TRANSILVANIAN JURISTS GEORGIU PLOPU AND ȘTEFAN LADAY (II)

Teodor Sîmbrian
Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: This article represents part two of three of a study dedicated to the presentation of some unedited Latin words from the Civil Law Works of Georgiu Popu and Ștefan Laday. We here by analyse 70 words of Latin origin, most of them being specific terms used in the juridical language of Transilvania in the first 25 years after the union with Romania, which cannot be found in any dictionary of the Romanian language.

Keywords: Georgiu Popu, Ștefan Laday, legislative unification, legal linguistic, Romanian lexicology

1. PRECIZĂRI PREALABILE

Într-un număr precedent din *Journal of Romanian Literary Studies* am prezentat 60 de latinisme inedite excerptate din operele de drept civil ale lui Georgiu Popu și Ștefan Laday, alături de o succintă expunere a contextului istorico-legislativ existent în Transilvania în primii 25 de ani de la unirea cu România și de necesarele notițe biografice privitoare la cei doi iluștri jurisconșulți ardeleni[1]. În acest articol continuăm studiul întreprins prin prezentarea altor 70 de latinisme care nu se regăsesc în niciun dicționar al limbii române. Fiecare cuvânt este structurat în șapte secțiuni expuse în următoarea succesiune: cuvântul-titlu, categoria morfologică, variante de scriere, variante lexicale, etimologia, definiția cuvântului-titlu, unul sau două citate din lucrările celor doi autori care includ cuvântul-titlu. În cazul omonimelor, cuvântul-titlu poartă la umăr o cifră care indică numărul de ordine raportat la omonimele înregistrate în *Micul Dicționar Academic*.

În numărul viitor vom finaliza studiul nostru prin prezentarea altor 63 de latinisme inedite.

2. LATINISME EXCERPTATE DIN OPERELE LUI GEORGIU PLOPU ȘI ȘTEFAN LADAY

Decesor, -ă subst. masc. și fem. (din lat. **decessor**) Decedat. *Copilul adoptiv din punct de vedere al ereditării legale are drept egal cu copiii proprii ai decesorului* [2]. *Este învigoare testamentulfăcut dedecesora înainte în document autentic* [3].

Derelincva verb tranz. (din lat. **derelinquere**) A părăsi, a abandona. *În dreptul de proprietate, între multele altele, se cuprind...dreptul proprietarului de a dispune liber și nelimitat despre obiect: a-l închiria..., vinde, schimba, derelincva, dona și chiar distruge* [4].

Derelincvant, -ă adj. (din **derelincva**) Care abandonează, care părăsește. *Ocupatorul imobilului...în baza uzucapiunei împlinite va exopera introducerea dreptului seu de proprietate în cartea funduală prin proces intentat contra...curatorului care se va numi pentru reprezentarea proprietarului absent derelincvant* [5].

Derelincvare subst. fem. (din **derelincva**) Abandon, părăsire. *Imobilul neintrodus în cartea funduală dacă a fost derelincvat de proprietar, fiindcă acela prin derelincvare a devenit fără stăpîn se poate apropria de oricine* [6].

Derelincvat, -ă adj. (din **derelincva**) Abandonat, părăsit. *Imobilul derelincvat* [7].

Dezerțiune² subst. fem. (din lat. **desertio,-onis**) Încetarea dreptului de proprietate prin părăsirea lucrului. [8] *Am văzut că stingerea drepturilor înscrise în c.f. se face prin radiere..., abandonarea (dezerțiunea) proprietății tabulare fiind imposibilă.* [9]

Dimidiu,-ie adj.(din lat. **dimidius**) Înjumătățit. *Părinții încă în viață pot pretinde întregirea acestei părți dimidie* [10].

Dotalițiu subst. neut. (din latina medievală **dotalitium**) Liberalitate primită de soție pentru fidelitatea conjugală. *Această renumerațiune îi compete soției sau ex lege: acesta e dotalițiu legal...sau ex conratu: Acesta e dotalițiu scripsal...sau contractual*[11].

Dubietate subst. fem. (din lat. **dubietas,-atis**) Îndoială, nesiguranță. *Am sulevat această chestiune ca să nu las ușa deschisă dubietății.* [12] *Dacă nu e dubietate față de identitatea personală sau a procurei, judecătoria ordonează cu rezoluțiunea interdicțiunea*[13].

Edat, -ă adj. (din **eda**, conform lat. *edere*) Publicat. *Aceste dispozițiuni...au fost modificate cu ordinățiunea ministerului de justiție edată în 5 martie 1888* [14].

Eloca verb. tranz.(din lat. **elocare**) A încredința. *Decesorul cu acea intențiune a luat la sine testamentul său din depozitul oficial unde a fost elocat, ca să-l nimicească* [15].

Elocare subst. fem. (din **eloca**) Încredințare. *În chestiunea elocării și întreținerii copilului cu ascultarea rudeniilor celor mai de aproape, provizor decide autoritatea tutelară* [16].

Elocat,-ă adj. (din **eloca**) Încredințat. *Demenții....pentru curare...trebuesc elocați în institutetele de alienați* [17].

Erarial,-ă adj. (din lat. **aerarialis**) Care aparține erariului. Sinonim: fiscal.*La pertractarese va cita și directoratul cauzelor juridice erariale*[18]. *Ceeace este destinat pentru acoperirea necesităților de stat, ca...bunurile erariale, stabilimentele miniere, salinele, dările și vămile se cheamă avere de stat*[19].

Erua verb tranz. (din lat. **eruo,-ere**) A descoperi. *Procedura pe care trebuie să o facă autoritatea minieră în fața locului... spre a erua chestiunile referitoare la interesele publice și la interesele proprietarului solului*[20].

Eruare subst. fem. (din **erua**) Descoperire. *Cel mai sigur factor e a stabili prin eruare venitul* [21].

Eruat,-ă adj. (din **erua**) Scos la lumină, descoperit. *Îndeosebi trebuie scrutat și eruat uzul de limbă, adică limbagiul special al legii care conține regula de drept* [22]

Esmis,-ă subst. masc. și fem., adj. vezi **exmis**.

Excis,-ă adj. (din lat. **excio,-ire**) Scos. *Dispozițiunea citată... nu se poate aplica la competențele urbariale de pădure excise prin separare*[23].

Exciziune² subst. fem. (Scriș și: *excisiune*; din lat. **excissio,-onis**) Scoatere a unui lucru de sub sechestru sau din executarea silită [24]. *Acțiune de excisiune intentează acela care are interes ca obiectele cuprinse (sechestrare) pentru datoria unei a treia personae să se elibereze de sub execuțiune, deci să nu ajungă la licitațiune*[25].

Excludent,-ă adj. (din lat. **excludens, -ntis**) Care exlude. *La rudeniile colaterale, după computarea canonică, numai pînă la al doilea grad, și după computarea dreptului roman (computarea justiniană) numai pînă la al patrulea grad sustă dispozițiunea excludentă* [26].

Execvat,-ă subst. masc. și fem., adj. (din **execvi**, conform lat. *exsequi*) (Persoană) care este urmărită silit. *Executorul...ca plenipotențiat oficial contractează contractul de transmisiune de proprietate în locul proprietarului execvat* [27]. *Dreptul de uzufruct neînscriș în cartea funduală pe numele execvatului ca drept ce-i compete execvatului în baza testamentului* [28].

Exhibit subst. neut. (din lat. **exibitum**) Copie autentică a unui document original. *Documentele luate de notarul public și exhibitetele...autentice ale acestora...au putere de document public* [29].

Exmis,-ă subst. masc și fem., adj. (Și: **esmis**; din lat. **exmissus**) Trimis pentru verificare sau anchetare. *Opul a fost compus de comisia constătătoare din 12 membri esmiși prin articolul de lege XI al dietei de la Alba-Iulia din anul 1652* [30]. *Exmisul judecătoresc...numaidecît emite provocare în care...îi provoacă ca se-și prezenteze acțiunea de excisiune* [31].

Experia verb. tranz. (din lat. **experiri**) A cunoaște din experiență, a face proba. *Medicii și atunci aceia au experiat că testatoarea s-a ocupat cu agende casnice pe cari le-a aranjat corect.* [32]

Exundare subst. fem. (din lat. **exundare**) Inundare. *Proprietarul e dator a se abține de la orice act prin care ar provoca...exundarea, secarea sau innoroiarea apei curgătoare* [33].

Exundațiune subst. fem. (din lat. **exundatio,-onis**) Inundație, revărsare. *În exundațiunile apelor dreptul de pescuit compete acelor posesori a căror teritor a fost inundat* [34].

Fatigios,-oasă adj. (din lat. **fatigosus**) Realizat cu multă trudă. *Opera fatigioasă a colecțiunei de drept a lui Ștefan Werbőczy apare în manuscris în anul 1514*[35].

Fonte subst. fem. (din lat. **fons,-ntis**) Izvor. *Însuși stirpele comun să fie fontea (izvorul) originii averii* [36].

Funga verb. intrans. (din lat. **fungor**) A îndeplini (o calitate). *Din această dispozițiune negativă reiese că toți aceia cari nu se pot subsuma sub dispozițiunea de excludere a legii pot funga ca martori la actul testamentar* [37]. *Testamentul...nu corespunde cerințelor de validitate...pentru că din testament nu se poate constata că și K.I. ar fi fungat de martor testamentar* [38].

Gradativ,-ă adj. (din latina medievală **gradativus**) Care este dispus în trepte. *În Ungaria, pînă după revoluția din anul 1848, existau diferite clase sociale: una a nobililor de diferite nuanțe gradative* [39].

Hauria verb tranz. (din lat. **haurio,-ire**) A lua, a-și însuși. *Aici fiind locul se amintesc după nume autorii din a căror opere am hauriat la scrierea ambelor tomuri ale opului meu.* [40].

Imisiune subst. fem. (din lat. **imissio,-onis**) Lăsare să crească (arbori etc.) *Din starea de fapt stabilită de tribunal reiese o imisiune directă...pe imobilul vecinei* [41].

Imite verb. tranz. (Scris și: **immite**; din lat. **immitto,-ere**) A introduce, a vîrî. *Dreptul de a imite sau a lăsa a se introduce traversa sau coarnele de casă în păriledele edificiului vecin.* [42]

Imitere subst. fem. (Scris și: **immitere**; din **imite**) Introducere. *Acela care e obligat...a tolera imiterea în păriledele său a traversei străine...,e dator a participa proporțional la susținerea (conservarea) păriledelui* [43].

Impeditiv,-ă adj. (din lat. **impeditivus**) Care împiedică, îngreunează, obstrucționează. *Dreptul de pign...asupra modalităților de partagiu din erezi nu poate exercita niciun fel de ingerință impeditivă*[44].

Impignora verb. tranz. (din lat. **impignerare**) A lăsa ca amanet sau a garanta cu titlu de ipotecă. *Despre astfel de averi sau bunuri achizite fiecare achizitor a putut liber dispune, le-a putut după plac vinde, schimba, impignora sau altcum înstrăina.*[45]

Impignorare subst. fem. (din **impignora**) Amanetare, gajare, ipotecare. *Toate obiectele, fie acele mobile, sau immobile, cari nu sunt excluse din circulațiune și a căror impignorare nu e interzisă de lege, pot servi ca pign.* [46]

Impignorat,-ă adj. (din **impignora**) Care este garantat cu un gaj sau cu o ipotecă. *Pentru acoperirea creditorului subpignorativ totdeauna servește valoarea totală a pretensiunii impignorate.* [47]

Impignorator,-oare subst. masc. și fem., adj. (Și: **impignorător**; din **impignora**+ sufixul **-tor**) (Debitor) care garantează achitarea datoriei cu un gaj sau cu o ipotecă. *Dreptul de pign se estinde asupra tuturor părților care aparțin proprietății libere a impignoratorului* [48]. *Dreptul de subpign...poate lua ființă fără ca să fie necesară nici învoirea proprietarului ipotecei, nici învoirea debitorului, adică a persoanei impignorătoarei* [49].

Impignorător,-oare subst. masc. și fem., adj. vezi **impignorator**.

Impios,-oasă adj. (din lat. **impiosus**) Lipsit de pietate, imoral. *Ideia fundamentală a excluderii celuedemn de la ereditate se bazează pe presupunerea că dacă decedatul ar fi știut despre fapta impioasă comisă față de dînsul de eredele nedemn, și el s-ar fi răsbunat tot asemenea, adică ar fi exhereditat pe eredele nedemn* [50].

Incapace adj. (din lat. **incapax,-acis**) Incapabil. *Pășirea în vigoare a substituțiunii...poate intra la moartea decesorului dacă eredele a murit, a abzis, a devenit indign sau incapace de ereditare* [51]. *Părinții...fără avere și incapaci de câștig pot pretinde întreținere de la copii.* [52].

Indign,-ă adj. (din lat. **indignus**) Nedemn. *Își pierde dreptul la ereditare conjugală legală soțul indign la ereditare.* [53].

Inficiat,-ă adj. (din lat. **inficio,-ere**) Infectat, otrăvit. *Dispozițiunile necesare pentru conducerea apelor inficiate...le stabilește autoritatea administrativă* [54].

Insan,-ă subst. masc și fem., adj. (din lat. **insanus**) (Persoană) care este alienată mintal. *Redobîndirea capacității mintale a insanului.* [55] *Își pierde vigoarea numirea de posterede și atunci dacă numirea s-a făcut pentru proerede insan sau dement* [56].

Insanie subst. fem. (din lat. **insania**) Demență, nebunie. *Această vigoare nu reînvie nici atunci dacă proererede din nou cade în insanie..., dacă în intervalul lucid a făcut testament* [57].

Inspicia verb. tranz. (din lat. **inspicio,-ere**) A inspecta, a cerceta cu atenție, a examina. *Patronul are dreptul...a inspicia și examina computurile și bugetul bisericii, școalei sau institutului înființat de dînsul* [58].

Inspiciere subst. fem. (din **inspicia**) Cercetare cu atenție. *Din inspicierea testamentului se poate constata că în partea ce urmează după subscrierea testatoarei este răsură.* [59]

Intercedent subst. masc. (din lat. **intercedens,-ntis**) Persoană care ia asupra sa obligația debitorului, obligîndu-se în calitate de codebitor. *Creditorul are acțiune direct contra intercedentului.* [60]

Jurasor subst. masc. (din lat. **jurassor**) (În Transilvania sub dominație maghiară) Grefier al unui pretor. *A devenit uz și practică generală în unele părți ale țării (între acestea și teritoriile acum incorporate României) că pretorii cercuali împreună cu juratorii lor...luau testament în scris nu numai cu nenobili fără...autorizare de la comitat(județ)* [61].

Mancitate subst. fem. (conform lat. **mancus**) Absență, deficiență, lacună. *Unicul izvor ne este practica Curiei regești ungare care...și în instituțiunea nedemnității și-a îndeplinit misiunea de a suplini mancitatea (defectuositatea) legislațiunii* [62]. *După ce ele...au contractat cu reclamanta... aveau datorința a da timp reclamanților să suplinească mancitatea procurei* [63].

Matriculant subst. masc. (din **matriculă**+ sufixul **-ant**, conform lat. **matricula**) Funcționar responsabil cu registrul de stare civilă în Transilvania înainte de introducerea legislației românești. *În decurs de 8 zile, după ocuparea oficiului din partea matriculantului, să facă acele anunțuri legale spre ulterioară completare a matriculelor* [64].

Minorenitate subst. fem. (din latina medievală **minorenitas,-atis**) Minorat. *Părintele decesor numai pe durata impubertății sau a minorenității a substituit copilului său impuber posterede* [65]. *Pentru stingerea interdicției în timpul minorenității celui interzis au să se aplice în mod analog alieneatele al doilea, al treilea și al patrulea* [66].

Mitiga verb tranz. (din lat. **mitigare**) A îmblinzi, a modera. *Legislațiunea... din anul 1898 a ținut de necesar a mitiga restricțiunile amintite.* [67].

Momentuozitate subst. fem. (din lat. medievală **momentositas,-atis**) Importanță. *Momentuozitatea remarcabilă a tradițiunii în această formațiune se manifestă atât în relațiunea între sine a părților contractante, cât și în relațiunea lor față de terțe persoane* [68].

Numărizare subst. fem. vezi **numerizare**.

Numerizare subst. fem. (Și: **numărizare**; din **numeriza**, conf. lat. **numerus**) Numerotare. *Se fac două rînduri de numărizări pe petece de hîrtie, și anume: o numărizare cuprinde toți numerii de casă din comună..., iar cealaltă numerizare cuprinde toate complexele din hotarul comunal* [69].

Obveniend,-ă adj. (din **obveni**+sufixul *-end*, coform lat. **obvenire**) Care intervine. *Înșir aci dispozițiunile mai importante ca isvoare ale dreptului de carte fonduară ce eventual poate servi ca directivă în cazurile concrete obveniende.* [70]

Obvenit,-ă adj. (din **obveni**) Intervenit. *Spesele obvenite cu cura îndelungată și medicamentarea împreună cu mari erogațiuni a[le] soției numai excepționalmente atunci pot cădea în sarcina alaturei* [71]. *Creditorul ipotecar nu poate fi obligat și nici nu este îndreptuțit a întrebuița la achitarea creanței sale suma care servește la despăgubirea daunelor obvenite în obiectul de ipotecă.* [72]

Parental,-ă adj.(din **parentelă**) Referitor la parentelă. *Sistemul parental are loc numai în lipsa de descendenți ai decedatului și ereditatea se deschide în primul rînd în parentela primă, adică în parentela părinților decedatului...*[73].

Parentelă subst. fem. (din lat. **parentela**) Grup de persoane înrudite care descind din aceeași persoană și au vocație succesorală în aceeași măsură. *Părinții și descendenții lor formează o parentelă* [74]. *Parentela mai apropiată exclude parentelele mai îndepărtate* [75].

Pauza verb tranz. (din lat. **pausare**) A înceta, a suspenda. *Cursul termenului se suspend (pauzează) cît timp durează această piedică* [76]. *Cu ruinarea edificiului grevat cu servitute și exercitarea dreptului de servitute pauzează* [77].

Pauzant,-ă subst. neut. și adj. (Scriș și: *pausant*; din **pauza**) **1.** Suspendat. **2.** Suspendare. *Din cauza că petentul și ceialalți interesați nu s-au prezentat la desbatere, procesul nu se poate declara de pausant, ci trebuie adusă decisiune în baza rezultatului pertractării* [78].

Pauzare subst. fem. (din **pauza**) Suspendare. *Despre pauzarea prescripțiunii deja începute aici nici vorbă nu poate fi.* [79].

Perhorescat,-ă adj. (din lat. **perhorresco,-ere**) Îngrozitor, înspăimîntător. *Din această cauză sunt atât de perhorescate orice sărituri sau abateri de la seria ordinei.* [80].

Petit² subst. neut. (din lat. **petitus**) Cerere [81]. *Reclamantul în petitul acțiunii cere ca porțiunea legitimă să i se adjudece în natură și erezi improcesuați ca intimați nu fac excepțiune contra acestui petit* [82]. *Petitul de apelațiune sau de adesiune al părții omitente îl cetește...protocolistul sau un membru al judecătoriei* [83].

Pign subst. neut. (din lat. **pignus**) Contract de gaj sau ipotecă. Sinonim: zălog. *Toate bunurile cîștigate și dobîndite de dînsul sub titlul de pign (zălog)...cad la soția lui supraviețuitoare* [84].

Pignoratar subst. masc. (din lat. **pignerator**) Creditor a cărui creanță este garantată cu un pign. *Pignoratarul întrucît are autorizațiune la aceasta, pignul seu îl poate impignora unei terțe persoane* [85].

Plenipotenția verb tranz. (din **plenipotențiat**) A investi pe cineva cu depline puteri. *Testatorul poate concredi, poate plenipotenția pe o a treia persoană să rumpă, nimicească testamentul său sau alt document făcut de dînsul pentru caz de moarte* [86].

Plenipotențiat,-ă subst. masc., adj. (din latina medievală **plenipotentiat**) (Persoană) care este împuternicită. *Testamentul îl păstrează la loc sigur pînă cînd partea în persoană sau prin reprezentant plenipotențiat special spre acest scop cere extrădarea*[87]. *E regulă generală de drept material că executorul testamentar investit cu dreptul de administrare al bunurilor lăsămîntale trebuie condiderat de plenipotențiatul general al decesorului* [88].

Plenipotențiere subst. fem. vezi **plenipotențiere**.

Plenipotențiere subst. fem. (Și: **plenipotențiere**; din **plenipotenția**) Investiție cu depline puteri. Sinonim **plenipotență**. *Executorul testamental...duce toate agendele împreunate cu misiunea și plenipotențierea sa specială*[89].

Posesionar,-ă adj. (din latina medievală **possessionarus**) Referitor la posesie. *Fost-a oare reclamantul în posesiunea faptică a aceluși obiect mobil sau altui drept posesionar înainte de conturbare în care cere a fi repus și că subversează faptul de conturbare din partea intimatului?* [90]

3. NOTE

[1] A se vedea, Teodor Sîmbrian *Linguistic and Legal Implications of the Union of Transylvania with Romania: New Latin Words in the Works of Transylvanian Jurists Georgiu Plopu and Ștefan Laday*, în *Journal of Romanian Literary Studies*, 2018,15, pp.29-42.

[2] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I. Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.250.

[3] Ș. Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal, completat cu legile și regulamentele modificatoare cuprinzînd și jurisprudența*, Vol.II, secțiunea I, Cluj Editura Curții de Apel Cluj, 1926, p. 177.

[4] G. Plopu, *Părți alese din dreptul ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.333.

[5] *Ibidem*, p.426.

[6] *Ibidem*, p.425.

[7] *Ibidem*.

[8] *Micul Dicționar Academic* înregistrează omonimul **dezertione** ca franțuzism, definit „Dezertare”.

[9] Șt. Laday, *Cărțile funduare*, Cluj, Institutul de Arte Grafice „Cultura”, 1923, p.154.

[10] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.162.

[11] *Ibidem*, p. 41.

[12] *Ibidem*, p.179.

[13] Șt. Laday, *op. cit.*, p.336.

[14] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar, Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 1154.

[15] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.915.

[16] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar, Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 59.

[17] *Ibidem*, p.53.

- [18] G. Plopu, *Părțile alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 180.
- [19] Șt. Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile și regulamentele modificatoare cuprinzând și jurisprudența*. Vol.I Cluj, Editura Ministerului Justiției-Directoratul General Cluj, 1924, p. 381.
- [20] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I. I Partea Generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 633.
- [21] *Ibidem*, p.530.
- [22] *Ibidem*, p.215.
- [23] *Ibidem*, p.368.
- [24] *Micul Dicționar Academic* înregistrează omonimul *exciziune*, cu etimologia franceză *excision*, ca variantă lexicală a cuvântului **excizie** definit: „1. Extirpare(a unei tumori, a unei porțiuni de țesut, etc.) cu ajutorul unui instrument chirurgical. 2. (Teh.) Tăiere sau scoatere a unui fragment dintr-un material sau dintr-o piesă”.
- [25] G. Plopu, *op. cit.*, p.599.
- [26] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.753.
- [27] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.423.
- [28] *Ibidem*, p.609.
- [29] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material, II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.743.
- [30] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.189.
- [31] *Ibidem*, p.600.
- [32] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.535.
- [33] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.537.
- [34] *Ibidem*, p.382.
- [35] *Ibidem* p.166.
- [36] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.291.
- [37] *Ibidem*, p.656
- [38] Șt. Laday *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile și regulamentele modificatoare cuprinzând și jurisprudența*, Vol. II, secțiunea II, Cluj, Editura Curții de Apel Cluj, 1926, p. 138.
- [39] G. Plopu, *op. cit.*, p. 55.
- [40] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.5.
- [41] Șt. Laday, *op. cit.*, p.524.
- [42] G. Plopu, *op. cit.*, p.721.
- [43] *Ibidem*.
- [44] *Ibidem*, p.939.
- [45] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.200.
- [46] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.771.
- [47] *Ibidem*, p.780.
- [48] *Ibidem*, p.774.

- [49] *Ibidem*, p.913.
- [50] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p.153.
- [51] *Ibidem*, p.595.
- [52] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.65.
- [53] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 315.
- [54] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.537.
- [55] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 638.
- [56] *Ibidem*.
- [57] *Ibidem*.
- [58] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.1076
- [59] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 934
- [60] Șt. Laday, *op. cit.*, p.591.
- [61] G. Plopu, *op. cit.*, p. 836.
- [62] *Ibidem*, p. 146.
- [63] Șt. Laday, *op. cit.*, p. 104.
- [64] Ștefan Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile și regulamentele modificatoare cu prinzând și jurisprudența*, vol. I, Cluj, Editura Ministerului Justiției-Directoratul General Cluj, 1924, p. 202.
- [65] G. Plopu, *op. cit.*, p. 611.
- [66] Șt. Laday, *op. cit.*, 336.
- [67] G. Plopu, *op. cit.*, p.263.
- [68] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar Tomul I. I Partea general, II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 415.
- [69] G. Plopu, *op. cit.*, p. 998.
- [70] *Ibidem*, p. 1101.
- [71] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 38
- [72] Șt. Laday, *op. cit.*, p. 757.
- [73] G. Plopu, *op. cit.*, p.220.
- [74] *Ibidem*, p. 210.
- [75] Șt., *op. cit.*, p. 10.
- [76] *Ibidem*, p. 213.
- [77] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar Tomul I. I Partea general, II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 751.
- [78] *Ibidem*, p.1023.
- [79] Șt. Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile și regulamentele modificatoare cuprinzând și jurisprudența*, Vol. II, secțiunea II, Cluj, Editura Curții de Apel Cluj, 1926, p. 701.
- [80] G. Plopu, *op. cit.*, p.998.
- [81] *Micul Dicționar Academic* înregistrează omonimul **petit**, cu etimologia franceză **petit** și germană **Petit**, definit „*Corp de literă cu mărimea de opt puncte tipografice*”.
- [82] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 408.

[83] Ștefan Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile și regulamentele modificatoare cu prinzând și jurisprudența*, vol. I, Cluj, Editura Ministerului Justiției-Directoratul General Cluj, 1924, p. 61.

[84] G. Plopu, *op. cit.* p. 308.

[85] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar Tomul I. I Partea general, II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 778.

[86] G. Plopu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărților Funduare, 1923, p. 911.

[87] *Ibidem*, p. 833.

[88] Șt. Laday, *op. cit.*, p. 504.

[89] G. Plopu, *op. cit.*, p. 972.

[90] Șt. Laday, *op. Cit.*, p. 502.

BIBLIOGRAPHY

1. Laday Ștefan, *Cărțile funduare*, Cluj, Institutul de Arte Grafice „Cultura”, 1923
2. Laday Ștefan, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile și regulamentele modificatoare cuprinzând și jurisprudență*, vol. I, Cluj, Editura Ministerului Justiției-Directoratul General Cluj, 1924, Vol II, secțiunea I și secțiunea II, Cluj, Editura Curții de Apel Cluj, 1926
3. Plopu Georgiu, *Părți alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Tipografia Cărților Funduare, Cluj, 1923
4. Plopu Georgiu, *Părți alese din dreptul privat ungar*, Tomul I, I Partea general. II Dreptul real, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929
5. ****Mic Dicționar Academic. A-M_E*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010
6. ****Mic Dicționar Academic. M_I-Z*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010